

Vereniging Museum 't Kromhout

Beleidsplan 2024 - 2028

Belvédère 't Kromhout

Concept 2.5.2024

Inhoudsopgave

1	Missie, doelstelling en kernwaarden.....	1
2	Actuele stand van zaken.....	3
	<ul style="list-style-type: none"> • De museumcollectie • Kromhout vaarverbinding • Educatie en beroepsoriëntatie • Communicatie • Bedrijfsvoering • Samenwerkingspartners	
3	Ambitie 2024- 2028.....	6
	<ul style="list-style-type: none"> • Het perspectief -<i>Belvédère 't Kromhout</i>- • Verruiming openstelling • Het programma • Randprogrammering	
4	Beleid 2024- 2028.....	8
4.1.	Programma en randprogramma museumcollectie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Presentatie versterken, verbreden en verbinden	
4.1.2	Randprogrammering.....	9
	<ul style="list-style-type: none"> • Educatie • Rondleidingen • Kromhout vaarverbinding wordt Cultuur Ferry • Kenniscentrum • Nevencollectie • Tijdelijke expositie en lezing • Verhalencafé en Sociëteit	
4.2.	Bedrijfsvoering.....	11
	<ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid en beveiliging en milieu	
4.2.1	Bestuur en ledenvereniging.....	12
	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuur en de vrijwilligersorganisatie • De leden	
4.2.2	Werkgroepen.....	12
	<ul style="list-style-type: none"> • Werkgroep Archief • Werkgroep Techniek & Beheer werkplaatsen • Nieuwe werkgroepen programma en randprogrammering	
4.2.3	Gidsen en schippers.....	14
4.2.4	Communicatie en marketing.....	15
4.2.5	Samenwerkingen.....	15
4.2.6	Huisvesting.....	15
4.2.7	Financiën.....	16
4.3	Samenvatting.....	17

1 Missie & Doelstelling

1. De vereniging heeft ten doel het verzamelen, bewaren en op een inspirerende wijze verspreiden van historische kennis op het gebied van de scheepsvoortstuwing¹ en de lokale scheepsbouw voornamelijk van de binnenscheepvaart van af de 17^e eeuw tot heden en de relevante economische en sociale gevolgen en ontwikkelingen daarvan.
Zij erkent vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid het belang van het behouden van het cultureel en industrieel historisch erfgoed.

2. Zij wil dit doel bereiken door:
  - Het bijeenbrengen en onderhouden van een collectie van ‘werkende’ scheepsvoortstuwing machines zoals stoommachines en motoren, bij voorkeur die van de voormalige Kromhout Motoren Fabriek.
  - Het zichtbaar maken van historische scheepsbouw.
  - Het toegankelijk maken van archief en fotodocumentatie.
  - Het verschaffen van informatie en educatie over gebruik, bediening, onderhoud en restauratie van Kromhoutmotoren.
  - Onderzoek doen en Informatie verstrekken over de economische veranderingen voor schippers en hun gezinnen, arbeidsomstandigheden in fabrieken en werven² en daarmee samenhangende sociale en maatschappelijke ontwikkelingen en spanningen.
  - Informatie over de historie en inrichting van de Amsterdamse Oostelijke Eilanden en die van de Nieuwe Vaart in het bijzonder.
  - Het stimuleren van het behoud van dit cultuurhistorisch erfgoed voor een breed publiek.

3. Tevens bewaart en onderhoudt het museum een collectie van andere producten, bijzondere objecten en documentatiemateriaal van de Kromhout Motorenfabriek (KMF) die een tijdsbeeld geven over de ontwikkeling van de fabriek en de bedrijfsvoering.

Kernwaarden (bestaand)

inspirerend * informatief * educatief * klantgericht

---

¹ In de brede zin. Wind- en spierkracht/stoom/brandstof (m.n. diesel)/elektrisch.

² In het bijzonder de scheepswerf en machinewerkplaats 't Kromhout aan de Hoogte Kadijk en de Kromhout Motorenfabriek aan de Ketelstraat in Noord.

2 Actuele stand van zaken

We laten de blik niet vernauwen door de ingrijpende gevolgen van de coronapandemie die ruim twee jaar heeft geduurd (2020 -2022). Gevolgen die bij alle culturele instellingen nog steeds merkbaar zijn. Lage bezoekersaantallen dus minder inkomsten. Toch was in 2022 een kleine verbetering zichtbaar bij 't Kromhout, zij het minimaal en het spaarsaldo lijkt nauwelijks gereduceerd. Maar de wetenschap van afname in ledental door vergrijzing legt ook gewicht in de schaal met in de toekomst minder contributie-inkomsten. In combinatie met het uitblijven van hogere bezoekerscijfers werd onzekerheid over het voortbestaan gevoeld. Toch is er alle reden om eerdere activiteiten aandacht te geven en te kijken waar we nu staan.

- **De Museumcollectie: nieuwe aanwinsten** De *collectie* kreeg een boost door nieuwe aanwinsten. De permanent opgestelde motoren worden voortdurend gereviseerd en waar nodig gerestaureerd. Dat gebeurt volgens planning door een vaste en bekwame ploeg technici. Een ander belangrijk conserveringsproject, hoewel niet direct zichtbaar voor publiek en andere vrijwilligers, is *de digitalisering van calques* uit het omvangrijke bedrijfsarchief van Kromhout. Activiteiten daarvoor konden door een gift van het Cultuur Fonds worden geïntensiveerd. Betere apparatuur en software werd aangeschaft waarmee de vrijwilligers van de werkgroep archief het digitaliseringsproces konden versnellen. Het bijwerken van de archieflijsten voor *ingebrachte nalatenschappen en giften* (nevencollectie) krijgt als er tijd is zeker de volle aandacht. De toonbare stukken vinden altijd een plek in een van de vitrines. Daarnaast verschenen in het museum *tablets en multimedia-informatie- op presentatiezuilen*. Een belangrijke aanwinst voor het museum waar het publiek ook zelfstandig het museum kan verkennen en dat dankzij sponsoring gerealiseerd kon worden.
- **“De Kromhout vaarverbinding” belevenis voor een breed en divers publiek** In het kwartaalbericht nr. 3 van 2023 werd enthousiast verteld over het succes van “Vaar naar de burens ‘t Kromhout, de Museumhaven en het Scheepvaartmuseum”. Met authentieke vaartuigen verzorgt het Museum 't Kromhout tijdens het weekend van de Zeehavendagen een bootverbinding tussen het Scheepvaartmuseum, Museumhaven Amsterdam en Museum 't Kromhout. Meevaren kan met de Jaro, de voormalige veerboot Volendam/Marken en de Brittania (111 jaar geleden gebouwd op werf 't Kromhout). Deze vaarverbinding is het resultaat van een vruchtbare samenwerking met het Scheepvaartmuseum.
- **Educatie en beroepsoriëntatie in het vizier** Kijken we naar het jaarverslag 2018 dan gonst het in de werkplaats van de educatieve demonstraties. Een gevolg van de samenwerking met onderwijsinstellingen in Amsterdam. Onder de projectnaam ‘Taskforce Techniek’ waren er studieprogramma’s voor scholieren*. Het museum maakte een promotiefilm techniek die een bijdrage leverde aan het taskforce programma ‘*Jonge Zeebenen Gezocht*’. Dit was een initiatief van o.a. het Loodswezen en de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders, waarbij een lesprogramma over het maritieme vak werd gegeven bestemd voor 200 basisscholen. Ook ROC-studenten hebben kennis opgedaan over de maritieme wereld en beroepsmogelijkheden zowel in het museums als de werkplaats. Het zijn even nuttige als inspirerende projecten.
- **Communicatie** Gebruikte mediakanalen waren:

  - Intern- Kwartaalberichten voor de leden;
  - Extern- Eigen website met een geactualiseerd aanbod in de webshop;
  - Extern- Sociale media met Facebook en Instagram maar nog niet op reguliere basis;
  - Extern- Persberichten In de lokale nieuwsmedia indien nodig;
  - Extern- Voor sponsoring werd met het bedrijfsleven gecommuniceerd.

3

In het laatste kwartaalbericht, alleen bestemd voor de leden, was een artikel -van de bestuurstafel- te lezen en was verrassend veel nieuws over motoren die weer in werking zijn gebracht, gemalen die gerestaureerd zijn en er werd een drijvend museum in België bezocht dat een schat aan informatie onthulde. Verder kreeg men een fotoverslag van allerlei andere activiteiten die hadden plaatsgevonden. Met de **Kromhout Vaarverbinding** verscheen het museum zelfs als nieuwsitem op AT5 met een korte reportage die tijdens zeehavendagen werd uitgezonden.

Ook presenteerde 't Kromhoutmuseum zich tijdelijk in de voormalige Hermitage dat tot H'Artmuseum is omgedoopt. Die presentatie was het resultaat van een overleg tussen diverse buurtmusea die krachten proberen te bundelen in **Het Museum om de Hoek**.

Voor de communicatie werd eerder een huisstijl ontwikkeld evenals een format voor persberichten.

• **Bedrijfsvoering**

- **Bestuur en de ledenvereniging** In de afgelopen periode zijn twee nieuwe kandidaat- bestuursleden aangetreden. Versterking achtte het bestuur zeer welkom. In de Algemene Ledenvergadering van 2024 zullen zij worden benoemd. De verantwoordelijkheid voor het hele reilen en zeilen van het museum en de organisatie die de museumcollectie onderhoudt, beheert, archiveert maar ook presentabel houdt voor publiek is een taak van het bestuur. Met name de voorzitter zet zich daarnaast in voor fundraising en benaderde afgelopen periode bedrijven. En met succes want het begrotingstekort is afgelopen periode opgelost. Bestuursleden vervullen hun taken geheel onbezoldigd en vormden samen met ruim 20 vrijwilligers een hecht en bekwaam team die hun opdracht voortvarend uitvoerden. Het bestuur bestond uit:

▪ voorzitter	Maurice de Gruyter	lid DB
▪ secretaris	Jan Woldman	lid DB
▪ techniek	Marcel Langenberg	lid DB
▪ penningmeester	Pim Huizing	lid DB
▪ conservator	Gerard van Gelswijk	
▪ communicatie	Marc Sterel	

- Het bestuur bracht in de ALV adviezen uit aan de leden en zij besloten daarover bij meerderheid van stemmen;
  - Het bestuur stelde een rooster van aftreden op, vergadert twee maandelijks, leverde een jaarverslag en werkplan, een balans en jaarrekening en tevens een beleidsplan. De voorzitter deed na werving een voordracht voor vervanging of aanvulling van het bestuur. Vrijwilligers werden aangenomen door het dagelijks bestuur (DB) en ontvingen een overeenkomst;
  - Het bestuur communiceerde met leden en andere geïnteresseerden via de kwartaalberichten;
  - Het bestuur is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud en openbaarmaking van de collectie(s) en voor een goed functionerende organisatie die het museum met vrijwilligers toegankelijk en representatief houdt;
  - Het bestuur met name de voorzitter en secretaris waren het eerste aanspreekpunt voor externe contacten en woordvoering met de pers;
  - Controle op de financiën geschiedde door de kascommissie.
- **De ledenvereniging** Die telt momenteel ca 400 leden, is het hoogste orgaan van de vereniging en wordt vertegenwoordigd door het bestuur. De vereniging heeft geen schulden en evenmin een begrotingstekort. De leden worden gezien als de belangrijkste promotors van het lidmaatschap van de vereniging. **Ledenwerving** De *-vrienden van- kaart* was altijd in het kwartaalbericht te vinden. Iedere museumbezoeker kreeg na afloop van een rondleiding ook zo'n kaart uitgereikt.

* **De werkgroepen** De werkgroepen **Techniek** en **Archief** zijn min of meer zelfsturende eenheden die volgens vastgestelde doelen werken.

De technische ploeg zorgt voor revisie en onderhoud zodat dat de motoren kunnen draaien tijdens bezoekersdagen. Een vast werkschema was nog niet nodig want tot op heden wordt gewerkt met een jaarplanning. Geregeld waren er diverse projecten tegelijkertijd onderhanden en materialen in bestelling omdat de juiste onderdelen of materialen nog ontbraken. Plannen is niet altijd mogelijk. Zijn er bezoekers dan wordt soms nog onderhoud uitgevoerd. Klein onderhoud zoals olie verversen, kleine reparaties; alles werd genoteerd in een logboek. De smidse en timmer- en elektrowerkplaats waren altijd reparatieparaat.

De werkgroep Archief digitaliseert de kern- en deelcollecties en digitaliseert ook het Kromhout bedrijfsarchief. "Zij werkt met het '**Krombase**' een database die voor de collecties van museum 't Kromhout is ingericht om alle objecten van collecties te kunnen beschrijven. De 6 collecties zijn: Administratie, Boeken, Beeldmateriaal, Drukwerk, Technische tekeningen en Voorwerpen. Reden is: conserveren voor volgende generaties en het bieden van een publieksservice om beeldmateriaal, de technische tekeningen en andere historische informatie over de Kromhout fabriek en motoren publiek toegankelijk te maken .

Hiervoor zullen de verschillende collecties gefaseerd worden ontsloten en toegankelijk gemaakt worden.

Doelgroepen zijn: bezoekers website en museum 't Kromhout; iedere belangstellende van de Kromhout museumcollecties; leden en vrijwilligers van museum 't Kromhout en evenzeer onderzoekers. Dat gebeurt om 'erfgoed' stukken voor volgende generaties te bewaren en presenteren. Archiveren is dus een van de belangrijkste taken van het museum.

Om de overlevingskansen van het archief te vergroten wordt er gezocht om dit archief een deelcollectie te laten worden van een groter/breder archief. Er wordt gedacht aan grote instellingen of musea als Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam.

De conservator is verantwoordelijk voor de inhoud van het archief en ook voor het aannemen en afstoten van collecties. De manier waarop het archief wordt opgezet en onderhouden ligt bij archivaris. Het Beheer van de IT-structuur en software wordt zoveel mogelijk geoutsourcet.

- **De gidsen en schippers** Bezoekers informeren vraagt uitleg geven over de werf 't Kromhout en New Kromhout, de motoren en drie eeuwen scheepvaart en industriële ontwikkeling op historische plek in het maritiem kwartier: de oostelijke eilanden. De aanwezigheid van **gidsen** is dus essentieel. Een bezoeker gaat liefst met gids het museum in of men gaat zijn eigen weg. Bij afwezigheid van voldoende gidsen werd gewezen op de tweetalige digitale informatiezuilen die bij de motoren staan. Gidsen maken gebruik van de vele naslagwerken en informatie uit de bibliotheek.
- **Schippers** - Het museum kan 2 ervaren schippers inzetten voor vaartochten op afspraak.
- **Financiën & administratie** zijn in handen van penningmeester die samen met een financieel administrateur de administratie van leden, bezoekers en de financiën beheerden. Controle geschiedt door de kascommissie.
- **De samenwerkingspartners** Het bestuur zocht samenwerking met sectorspecifieke partners. Voor de museale en maritieme zaken was dat het Scheepvaartmuseum. In de directe omgeving is samenwerking gezocht met het platform Museum om de Hoek- dat o.a. *De Kleine Museum Gids* promoot maar ook publiciteitscampagnes organiseert. Alles met het doel om vindbaarheid en
  - naamsbekendheid van de musea te vergroten.

5

Ter promotie van maritieme beroepen en ambachten werkte het museum samen met de maritieme onderwijssector. De contacten voor educatieve projecten liepen voor het project "Jonge zeebenen gezocht" via het Loodswezen die samenwerkingsprojecten ontwikkelden voor diverse leeftijdsgroepen van onderwijsinstellingen.

3 De ambitie

Met de huidige ledenvereniging 't Kromhoutmuseum is het museum nog steeds stevig geworteld. Dat schept voor het bestuur een verplichting tot langdurig behoud. (zie noot 3)

Voor de komende jaren is er een bijzonder perspectief gekozen en zijn doelen geformuleerd waar we de komende jaren geleidelijk naar toe kunnen werken. Reden dus om een beleidsplan op te stellen met daarin een ambitie waarmee het bestuur en de ledenvereniging de komende 5 jaar gericht vooruit kunnen.

Het plan gaat in op de uitkomsten van de brainstormsessie begin 2023. Toen uitte het bestuur behoefte aan verbeteringen en verandering. En in die context riep het toenmalige begrotingstekort vragen op, werd gemeend dat het museum nog niet zichtbaar genoeg is en buiten de vaste collectie weinig nieuwe dingen toonde. Het idee was ook dat het publieksbereik breder en groter mag en bezoekersaantallen echt omhoog moeten want nu schommelen ze op een laag niveau. Met meer bezoekersinkomsten die goed zijn voor de kas worden mogelijk ook tekorten tegengegaan. De geuite observaties vragen om actie.

Een ding staat vast en dat is de relevantie van de historische erfgoed collectie Kromhout voortstuwingsmotoren. En wel in een unieke historische setting. Er zijn weinig plekken in de stad waar je zo'n bijzondere combinatie van maritiem industriële architectuur en erfgoed collectie aantreft. Deze combinatie is zo uitzonderlijk dat het museum nog steeds belangenbehartigers kent die sterk maritiem geïnspireerd zijn en uiting geven aan een sterk cultuurhistorisch besef om die uniciteit ook voor volgende generaties te behouden.

3.1 Het Belvédère 't Kromhout perspectief

Ter voorbereiding op de besluitvorming iets ter inspiratie. Met de **Belvédère 't Kromhout** presenteert het museum zich als het industrieel, maritiem en technisch erfgoedmuseum met een roemrijk verleden en een zekere toekomst. Dus stel je voor, je loopt via werfpoort langs de westelijke werf en treft vlak voor de entree een iets verhoogd bordes tussen de twee oudste werven van Amsterdam. Voor de museumingang werp je een blik op de eeuwenoude Oosterkerk waaronder nog steeds de Nieuwe Vaart stroomt met op de helling resten van de oude stoomlier ooit door een getalenteerde techneut en uitvinder gemaakt en waarnaast nu kwastende schilders van de onderhoudsploeg van New Kromhout aan de slag zijn. Je draait naar de oosthal en via een glazen deur betreed je een trap en komt uit op de galerij in de motorenhal van het museum waar kleine scheepsmotoren en infoborden staan opgesteld. Beneden stampen en stomen andere grotere motoren die ooit in een gemaal stonden om het waterpeil in de polders te reguleren of voor de voortstuwings van een binnenvaartschip vol melkbussen. De blaffende schippershond staat op de voorplecht. De gids vertelt uitvoerig over de levensomstandigheden van binnenvaartschippers en hun gezin of hoe schipperskinderen op speciale schippersscholen en internaten onderwijs volgden. Ver weg van vader en moeder.

Bedenk evenzeer dat 't Kromhout museum in een werfhal nog steeds die ambachtelijke ambiance heeft die het moderne NEMO mist en Het Scheepvaartmuseum nog niet helemaal heeft kunnen incorporeren. Dat moeten we sterker gaan promoten. Dat daarbij alles afhangt van voldoende bemensing van het museum en investeringscapaciteit die niet alleen uit meer inkomsten door kaartverkoop gerealiseerd kan worden, moge duidelijk zijn. Maar **Belvédère 't Kromhout** reikt er welzeker naar. Ga een bouwkundige aanpassing van de motorenhal dus niet direct uit de weg als dat gewoon meer ruimte biedt om ook de aanwezige neven-collectie een prominentere rol te laten vervullen.

Belvédère 't Kromhout een publiekstrekker? Ja, maar vooral ook een overkoepelende gedachte waarbinnen allerlei museale en maritieme activiteiten te ontwikkelen zijn. De Belvédère was een vrije impressie gebaseerd op ideeën die leven bij 't Kromhout. Dit plan mag nu inspireren om een verantwoord besluit te nemen over voorgestelde programma's waarvoor de verruiming van openingstijden een

7

noodzakelijke vereiste is. Budgetreservering voor een bouwkundige ingreep zal gewenst zijn. Uit overleg met Stadsherstel is af te leiden dat het museum mogelijk in het weekend geopend kan zijn. En dus een verruiming van de openingstijden kan invoeren.

4 Beleid 2024 - 2028

4.1 Museumprogramma

Museumprogramma versterken, verbreden en verbinden

In en buiten het museum bevindt zich de kerncollectie van historische Kromhoutmotoren. Die motoren worden werkend geëxposeerd en moeten dus onderhouden, gereviseerd en waar nodig gerestaureerd worden. Dat gebeurt steeds door een vaste ploeg technici. Zij geven naast de gidsen desgewenst extra uitleg aan bezoekers over de werking.

Het programma is en blijft dus de collectie werkende Kromhout (scheeps)motoren uit verschillende periodes van het industriële tijdperk. Een overzicht van de vaste collectie bestaande uit ca. 47 Kromhout stoom- en verbrandingsmotoren is te vinden in de Krombase die als bijlage is bijgevoegd. Daarnaast heeft het museum een verwervings- en afstootbeleid.

Dat museumprogramma wordt geflankeerd door de geschiedenis van o.a. de binnenvaart en een historisch overzicht van de scheepsbouw. En door te laten zien hoe vaartuigen tegenwoordig geëlektrificeerd worden, kan een *nieuwe pijler aan het programma* toegevoegd worden waarmee een verbinding met actuele maatschappelijke thema's wordt aangegaan. Zo laat een erfgoedmuseum zien bij de tijd te zijn.

Uit de bedrijfsgeschiedenis van de werf op de oostelijke eilanden en de motorenfabriek in Noord blijkt dat de familie Goedkoop/de firma 't Kromhout een werkgever van betekenis is geweest. In verschillende periode hadden zij talloze Amsterdamse scheepsvaklieden in dienst. Zij waren werkzaam bij o.a. de NSM-werven op Oostenburg en in Noord. Als grotere werkgevers waren zij zeer invloedrijk. Zij gaven talloze werklieden een beroepsopleiding en uiteindelijk brood voor het hele gezin.

Het museum gaat die kennis van historische processen afleesbaar maken. Met als doel het imago van het museum te veranderen. Culturele inbedding van technische objecten verstevigt de erfgoed identiteit en verbreedt het fundament.

Hoewel scheepsmotoren op zich al sterke collectieobjecten zijn, is het programma gebaat bij inhoudelijke versterking. Want in welk schip die motoren ooit zijn aangebracht of in welk gemaal of vrachtwagen, komt niet altijd expliciet aan de orde. Dat willen we veranderen door per object een soort ID-card op te maken die als een soort QR-code wordt toegevoegd maar dan ook in tekst en beeld geplaatst bij de motor in de hal. Alle relevante informatie komt zo bijeen. Tevens is dit een element van het inbedden waarmee we de collectie in al haar maatschappelijke facetten aansprekender gaan presenteren.

Het streven is in de komende 5 jaar zo'n 25 van de 46 motoren van extra tekst en beeld te voorzien.

Vaste collectie sterker presenteren langs de lijnen van *techniek, werking en toepassing door relaties te leggen met:*

- actuele industriële geschiedenis motoren & machines
- scheepsbouw geschiedenis
- geschiedenis werf 't Kromhout
- geschiedenis familiebedrijf Goedkoop
- geschiedenis binnenvaart
- geschiedenis huisvesting op de oostelijke eilanden
- laat de mens achter de scheepsmotor zien

Het doel van die randprogrammering en achtergrondverhalen is evenzeer om de technische identiteit te verbreden als de motoren een culturele en maritieme inbedding krijgen. Maar de geschiedenis biedt nog veel meer. Want alle geschiedenis wordt gebracht en gedragen door **de dingen & de mensen**. Zonder die twee bestaat er geen cultuur, ontwikkeling, kunst en techniek. Om de al te technische uitstraling in balans te brengen is dus ook meer ruimte nodig voor **de mens achter de machine**. Door de motoren en schepen te verbinden met hun uitvinders, de techneuten en werklieden wordt het museumprogramma op relevante wijze verrijkt. In een erfgoedmuseum zijn thema's en achtergrondverhalen over hoe het dagelijks bestaan van binnenschippers was vanaf de 17de eeuw tot in de 21ste eeuw dus vele tijdperken, meer dan ruim voorhanden. Ook vragen als: kregen die werklieden vaste contracten, was er stakingsrecht, hadden ze al vakantiedagen, wat boden de beroepsopleidingen? Maar ook gaven bijvoorbeeld de vakbonden met hun antwoord kleur aan die geschiedenis van de mechanisatie?

Verruiming openstelling meer bezoekers In het verlengde van de gewenste verandering mogelijk ook versterkt door de openstelling van het museum te verruimen naar op termijn twee of meer dagen, t.w. de zaterdag, zondag en dinsdag. Het plan is voorlopig te starten met een zondag-openstelling om ervaring op te doen en tegelijkertijd meer vrijwilligers te werven om alles in goede banen te leiden want we verwachten beduidend meer bezoekers. Het streven is ca. 10.000 bezoekers per jaar te gaan ontvangen. Een aantal waar de organisatie zich uiteraard op moet voorbereiden.

- ruimere openstelling za en/of zo + di onderhoudsdag

4.1.2 Randprogramma Belvédère 't Kromhout Naast het programma is voorzien in activiteiten die niet per se museaal hoeven te zijn maar wel bijdragen aan een grotere naamsbekendheid. En dus dienen als publiekstrekkingen waaraan ruim ruchtbaarheid geven een voorwaarde is. Die publiekstrekkingen kunnen gerealiseerd worden door een nieuw in te stellen werkgroep randprogrammering.

De werkwijze kan zijn dat het bestuur besluit over de aangeboden voorstellen zodat de werkgroep tot uitwerking kan overgaan (met vooraf bepaald budget). Zij realiseert programma's inclusief pr-materiaal en naslagwerk samen met de andere vrijwilligers. De werkgroep doet onderzoek, maakt teksten en flyers plus een kostenraming en stelt een planning van uitvoering op. Evaluatie maakt deel uit van het hele proces. Ervaringen van gidsen en vragenlijst bezoekers spelen daar een rol bij. Het zijn tijdelijke programma's zoals een expositie of meer structurele zoals de Cultuur Ferry (vm vaarverbinding naar de burelen).

- **De Cultuur Ferry**
- **Rondleidingen en wandeling**
- **Educatie**
- **Tijdelijke expositie en neven-collectie**
- **Lezingen**
- **Een basic Kenniscentrum**
- **Verhalen café**

Die Ferry is het resultaat van een samenwerkingsproject tussen musea die gevestigd zijn in het nautisch kwartier zoals het Scheepvaartmuseum, Museumhaven Amsterdam, 't Kromhoutmuseum, het Verzetsmuseum en de Plantage. Vanaf eind april 2024 vaart de Mokumboot definitief en zal op donderdag t/m zondag om 9.30 en 17.30 uur vetrekken vanaf het Centraal Station. De hele tocht duurt in totaal 1 uur en 40 minuten. Aan boord vertellen museumgidsen over het roemrijke en roerige verleden van de Plantagebuurt en het Oosterdok en vooral over musea en attracties langs de route. Hop on en hop off bij het museum of de attractie naar keuze!

In de toekomst zal route-uitbreiding zeker aan de orde zijn want het NDSM museum in Noord en de Van Gendthallen op Oostenburg zullen zich in rap tempo gaan ontwikkelen tot even belangrijke havenerfgoed afmeerlocaties. De Ferry is een aanwinst waarmee het nautisch kwartier en de musea zich prominenter op de Amsterdamse maritieme cultuurkaart zetten. Voor toeristen die in hotels in het gebied en daarbuiten verblijven zal het een boeiende ervaring zijn om dichtbij zoveel Hollandse zeevaartcultuur te kunnen proeven.

Rondleidingen en wandeling Deze worden gegeven in het museum door gidsen van het museum. De wandeling kan onder begeleiding van eigen gidsen of die van het Gilde of van Stadsherstel en gaat rondom de werf en door de buurt. Dit onderdeel van het randprogramma maakt het museum aantrekkelijker voor historisch geïnteresseerden die minder bekend zijn met de vroeger werffunctie van het gebied. Gedacht kan worden aan een samenwerking met rondleiders van het Gilde en/of Stadsherstel.

Educatie Vanuit het randprogramma is 't Kromhout uiteraard betrokken bij **educatieprojecten** ontwikkeld vanuit de Taskforce techniek i.s.m. het Loodswezen, Rederijen en ROC' s. Samenwerking met de Metropool Regio Amsterdam kan onderzocht worden. Hierbij ligt de focus op de werf en onze werkplaatsen waar maritieme ambachten zoals lassen en het smidswerk speciale aandacht krijgen via demonstraties ter plaatse.

Het museum informeert en inspireert belangstellenden en studenten over beroepsmogelijkheden in de maritieme wereld maar altijd in de context van andere instellingen en organisaties. Jongeren en studenten krijgen een apart samengesteld programma aangeboden waarin ook de maritieme ambachten zoals lassen, smeden of restaureren en op termijn elektrificeren van schepen/motoren aan bod kunnen komen. Het streven is in de komende jaren mee te doen en aansluiting te zoeken bij bijvoorbeeld Masterplan Techniek MRA 2.0? Of Girls Day. Het zijn programma's voor basisscholen, mavo, havo en vwo die een inspirerend en actueel Techniek & Technologie programma aan hun leerlingen willen aanbieden. Voor de uitvoering zal een keuze noodzakelijk zijn want hiervoor is uitvoeringscapaciteit nodig binnen de organisatie.

Tijdelijk exposities Vanuit de neven-collectie kan op sommige momenten speciale aandacht komen voor nalatenschappen of de grote collectie gereedschappen of op verzoek van derden. Te denken valt ook aan een minivitrine-museum zoals het concept van de Wunderkammer. Het kan werken als publiekstrekker. Op ons verzoek kunnen privéverzamelaars die objecten presenteren gelieerd aan erfgoed en de maritieme wereld hun collecties presenteren en van een toelichting voorzien.

De nevencollectie krijgt speciale aandacht want registratie en eenvoudige beschrijving staan voor de komende jaren op het programma. Objecten worden genummerd en kunnen in een wisselende setting gebruikt worden en zo meer aandacht te genereren van bezoekers met interesse in herkomst en betekenis van de objecten. Het streven is alle vitrines te voorzien van informatie in een gedrukt overzicht dat ook verkrijgbaar is bij de balie.

Lezingen en/of bijeenkomsten Kunnen op eigen initiatief van het museum of door derden georganiseerd worden. Als er jaarlijks bijv. een prominente Nederlander (noot 4) gastspreker wordt of een onderzoeker een presentatie wil houden, kan dat zorgen voor verbreding van het aanbod en extra inkomsten.

Verhalen café Om ervaring op te doen kan gestart worden met een koffie-ochtend of een theetafel op de zondagmiddag. Te denken valt aan bijv. schippersverhalen of verhalen van voormalige werknemers van

de Kromhoutfabriek of verhalen over reiservaringen in bijzondere schepen. Voorwaarden is wel dat tijdens die bijeenkomsten in de foyer geen motoren zullen draaien.

In het verlengde ligt de mogelijke upgrading van de horecavoorziening die in de vorm van **Kromhout Kantine of een Kromhout sociëteit** een eenvoudige service kan bieden.

Een **basic Kenniscentrum draagt bij aan een grotere naamsbekendheid en toegankelijkheid van de erfgoed archiefcollectie en verbreding van het aanbod**. Samen met informatie-delen zijn het elementen die steeds nadrukkelijker om aanwezigheid in de virtuele wereld vragen. Inmiddels bestaat er een nationaal digitaal platform erfgoed die erfgoedcollecties **toegankelijk, bruikbaar en vindbaar** maakt via internet. Erfgoedcoaches van dat platform verlenen assistentie aan organisaties en monumentenbezitters die willen meedoen. Het indrukwekkende Kromhoutbedrijfsarchief verlangt zo'n verbinding met en in de publieke en digitale ruimte.

Bij welke instelling het fysieke archief ondergebracht kan worden en welk platform geschikt is, wordt een zoektaak voor de werkgroep archief i.s.m. de werkgroep randprogrammering.

Om het kenniscentrum meer richting en inhoud te geven zou een **jaarvoorzitter** aangesteld kunnen worden. Te denken valt aan een deskundige met grote kennis van en interesse in verbrandingsmotoren en elektrificeren.

Tenslotte is in het kenniscentrum via onze website een **digitaal service en infopunt** te vinden waarop de buurwerf desgewenst vragen beantwoordt en uitleg geeft over hoe voortstuwing verduurzaamd en emissievrij gemaakt kan worden.

Wat er geopenbaard mag worden is ter voordracht van de werkgroepen randprogrammering, archief en communicatie aan het bestuur. Het streven is om minimaal het fotoarchief (van schepen) online te plaatsen op onze website en/of een ander openbaar platform. We willen er ervaring mee opdoen en kijken hoe het publiek reageert.

4.2 Bedrijfsvoering

Veiligheid, beveiliging en duurzaamheid

Het bestuur is verantwoordelijk voor een soepel lopende bedrijfsvoering die rekening houdt met de actuele eisen en wettelijke verplichtingen. Conform de richtlijnen kent het museum een **beveiligings- en veiligheidsplan**. Dat geldt voor het werken met motoren en de beveiliging van museumobjecten en de bezoekers. Jaarlijks wordt dat onder de aandacht gebracht en op werking gecontroleerd. Tevens is er aandacht voor het **beveiligen** van de diverse ruimten tegen inbraak en brand. Bovendien wordt het **ontruimingsplan** jaarlijks getest in een **brandoefening**. En om in geval van nood goede bedrijfshulpverlening te garanderen worden middels een cursus kennis en vaardigheden van Bhv'ers (bedrijfshulpverleners) jaarlijks op peil gebracht.

Duurzaamheid en milieu krijgen evenzeer aandacht. Maar het is deels aan de verhuurder om de werf duurzaam te maken. Het museum gebruikt voor de motoren synthetische diesel GTL waarbij de centrale opvang en **gezuiverde uitstoot** samen met een korte draaiperiodes bijdragen aan een zuinig en zeer schoon verbruik. En het onderhoud gaat volgens asbestrichtlijnen van de BOVAG. De lozing van oliën gaat via de officiële inname punten. Klimaatbeheersing in de kantoren, museumruimten en werkplaatsen tijdens openingsuren en (bij vorst alleen de motorenhal) gaat via handmatig regelbare thermostaten en verlichtingsvoorzieningen. Verder wordt afval gescheiden en gesorteerd afgevoerd en op de geëigende plaatsen aangeboden.

4.2.1 Bestuur en de vrijwilligersorganisatie

Uitbreiding van het bestuur is gerealiseerd met twee kandidaat-bestuursleden die voorlopig zijn aangetreden. Na verloop van de proefperiode wordt een benoemingsbesluit genomen door de ALV. Het bestuur hanteert als museum en als organisatie een **“ethische code”**. Die geldt voor alle vrijwilligers. Onderwerp is: omgangsvormen onderling binnen de organisatie, met museum-objecten en in relatie tot het aannemen objecten van derden. Omgangsvorm met publiek kenmerkt zich door gastvrijheid en gepaste oplettendheid aangaande veiligheid.

Het bestuur kiest ervoor om nu nog geen museumregistratie (MJK) aan te vragen vanwege de zeer uitgebreide eisen. Om daaraan te voldoen zijn specifieke testen noodzakelijk die hoge kosten met zich meebrengen. Gezien de financiële positie van het museum krijgt de aanvraag geen prioriteit.

* **Vrijwilligers** In algemene zin is een -veilige werkomgeving die mentale en fysieke veiligheid en het welzijn van de vrijwilligers waarborgt- voor het bestuur een belangrijke thema. Dit heeft o.a. te maken met het verschil in vaardigheden en werkervaring die bij vrijwilligers net als bij betaald personeel onderling nogal kunnen verschillen. Het museum heeft daarmee ook een belangrijke sociale en zingevende functie voor de vrijwilligers die voor het bestuur en de organisatie er zeer toe doet.

De organisatie is zo ingericht dat momenteel ruim 30 vrijwilligers actief zijn. Maar bij verruiming van de openstelling en versterking van het programma plus de start van randprogrammering ontstaat behoefte aan meer menskracht. Intensiever werven is dan noodzakelijk.

Mede vanwege de toename in het aantal vrijwilligers is het vormgeven van vrijwilligersbeleid wenselijk geworden. Daarbij wordt dan aandacht besteed aan hoe te werven en selecteren, tevredenheidsonderzoek doen, denken aan een vertrouwenspersoon, jaarlijkse evaluatiegesprekken voeren, taakbegrenzing en verantwoordelijkheden omschrijven, en eventueel medezeggenschap en scholing faciliteren en organiseren.

* **Leden zijn -de- ambassadeurs** Leden werven al jaren nieuwe leden. En voor de komende periode staat werving van jonge leden op de agenda. Dus maak vrienden en familie enthousiast voor het lidmaatschap! Ledenwerving via vriendenkaarten blijft een goede manier van werven. Op de website is in de webshop al een cadeau-lidmaatschap opgenomen.

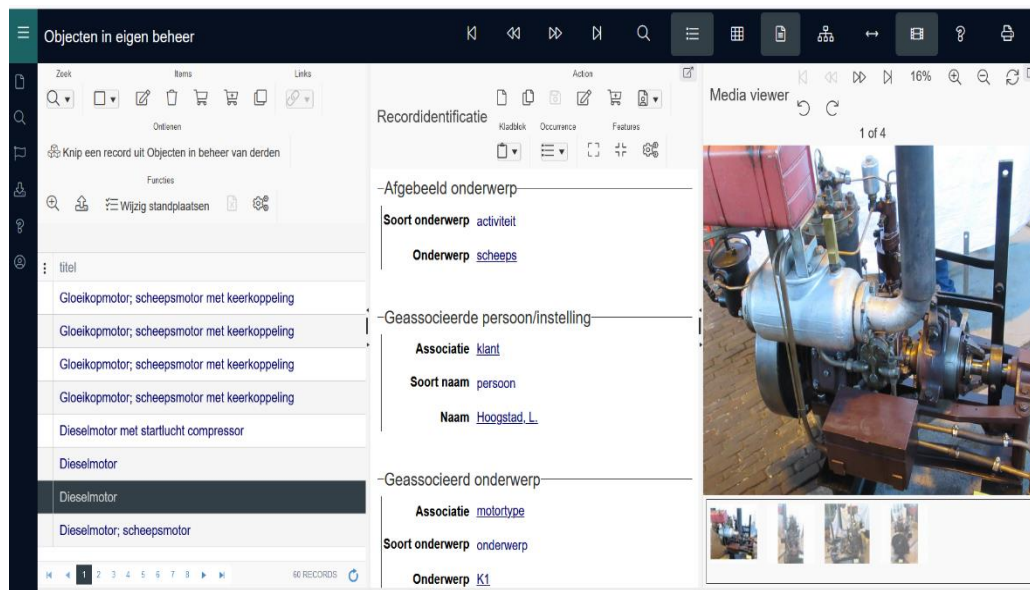
Het streven is in 5 jaar tijd per saldo 100 nieuwe leden erbij te hebben.

4.2.2 De werkgroepen

4.2.2.1 Werkgroep Archief

A Archief & digitalisering museumcollectie en digitalisering Kromhout bedrijfsarchief

“Krombase” is de naam van de database die is ingericht om alle objecten van collecties museum ‘t Kromhout (excl. Foto/film mediagroep) te kunnen beschrijven en vormt samen met motoren de kern van het museum. (Zie afbeelding) De 6 collecties zijn: Administratie, Boeken, Beeldmateriaal, Drukwerk, Technische tekeningen en voorwerpen.

Het Kromhout museum (KHM) heeft o.a. ten doel om het beeldmateriaal, de technische tekeningen en ander historische informatie over Kromhout fabriek en motoren *publiek toegankelijk te maken* ("Beleid museum 't Kromhout (GvG 11-08-2020 zie bijlage 8)". Hiervoor zullen de verschillende collecties van het museum gefaseerd worden ontsloten en toegankelijk worden gemaakt. Dat gebeurt in overleg tussen DB en conservator.

De geboden service is gratis waarbij evt. onkosten worden vergoed. Voor leden en vrijwilligers van het museum kunnen privileges gelden. De doelgroepen zijn: bezoekers website en museum 't Kromhout; iedere belangstellende van de Kromhout museumcollecties en leden en vrijwilligers van museum 't Kromhout. Maar ook gebruikers van Kromhout motoren kunnen onderzoek komen doen en bovenal staat het archief open voor toekomstige generaties die interesse hebben in ons erfgoed.

Toekomstvisie Om de overlevingskansen van het archief te vergroten wordt er gezocht om dit archief een deelcollectie te laten worden van een groter/breder archief. Een samenwerking met musea in de omgeving. Er wordt gedacht aan grote instellingen/musea als Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam, etc.

Verantwoording De conservator is verantwoordelijk voor de inhoud van het archief en ook het aannemen en afstoten van collecties. De manier waarop dat gebeurt is eerder afzonderlijk vastgelegd en steunt vooral op het archiefsysteem dat conform de museumnorm is gedocumenteerd, geregistreerd en beschreven. Uiteraard wordt geregeld in samenhang daarmee een verwervings- en afstotingsbeleid bepaald waar bij de collectie in categorieën is ingedeeld van museumwaardig tot op termijn af te stoten.

De archivaris is verantwoordelijk voor het onderhouden van het archief terwijl het beheer van de IT-structuur en software zoveel mogelijk geoutsourcet (helpdesk, beheer en Installatie) is.

De activiteiten van deze werkgroep zijn eerder al beschreven en nu is het tijd om een plan van overdracht te maken voor het fysieke archief dat naar een partner-organisatie zal gaan en gedigitaliseerde stukken zullen openbaar gemaakt gaan worden op een erfgoedplatform en/of onze eigen website. De werkgroep wordt dus gevraagd onderzoek te doen en een voorstel voor te leggen aan het bestuur zodat na besluitvorming jaarlijks stapsgewijs de resultaten zichtbaar, vindbaar en bruikbaar zijn. In het voorstel is ook opgenomen hoe de verbinding met onze eigen website eruit gaat zien. Voor onderzoek zijn de volgende websites te raadplegen: <https://netwerkdigitaalergoed.nl/wie-wij-zijn/organisatie/>). Zie ook het DAF-museum dat recent het manifest ondertekende. Het Scheepvaartmuseum en NEMO deden eerder mee (zie <https://netwerkdigitaalergoed.nl/nieuws/scheepvaartmuseum-zet-zijn-handtekening-onder-nde-manifest/>), (zie https://nl.linkedin.com/posts/nemo_ondertekening-netwerk-digitaal-erfgoed-manifest-activity-6717747580354355201-D7p2).

-Het streven is een deel van de gedigitaliseerde collectie online te hebben staan en een deel van het fysieke Kromhoutbedrijfsarchief ook daadwerkelijk en veilig te hebben ondergebracht bij een partnerorganisatie.

B De werkgroep media, fotografie en beeldarchief werkt zelfstandig en heeft een eigen archief passend binnen andere archiefsystemen, is reeds gestart met voorbereidingen voor de systematische registratie van de neven-collectie zodat objecten vindbaar, bruikbaar en publiekstoegankelijk worden gemaakt. Dat gebeurde ter ontwikkeling van materiaal en info voor de inhoud van het weblog dat in 2024 op onze website start.

- Het streven is, afhankelijk van de capaciteit, minstens de helft van de neven-collectie te hebben vastgelegd, geregistreerd, genummerd en gefotografeerd.

4.2.2.2 Werkgroep onderhoud, techniek en werkplaatsen

In de nieuwe situatie zal op dinsdag de onderhouds- en restauratieploeg aanwezig zijn. Een deel van de ploeg zal ook op zaterdag en/of zondag actief zijn in het museum om de motoren te starten. In de smidse zal de smid laten zien wat het ambacht inhoudt.

Op zaterdag en/of zondag zijn er minimaal 2 technische mensen nodig om motoren te laten draaien. Dit kunnen ook nieuw aan te trekken vrijwilligers zijn die via een werkrooster, en bijgestaan door de bestaande technische ploeg aan de slag kunnen gaan. Dat is vereist omdat niet iedereen technisch geschoold is in het hetzelfde vak.

- Het streven is de ploeg uit te breiden met vakbekwame vrijwilligers.

4.2.2.3 Werkgroep Programma en Randprogrammering !nieuw!

Voor deze nieuw te vormen groep worden min. 2 kandidaten geworven. Er komt een functieomschrijving voor een curator inbedding/tentoonstellingsmaker voor de randprogrammering, met taakomschrijving en verantwoordelijkheden en een jaarlijks budget.

Voor het **Programma** -inbedding- kerncollectie in geschiedenis scheepvaart en industriële ontwikkeling wordt een begroting gemaakt en werving vrijwilliger gestart.

Randprogrammering heeft als taak initiëren en voorstellen presenteren in overleg DB, ontwikkelen en uitvoeren van het gekozen randprogramma. Ook in samenwerking met derden o.a. het scheepvaart-museum), lezingen + presentaties derden voorbereiden en verhalen café in de Kromhoutkantine opzetten.

- Werven van museum host's voor baliewerkzaamheden, museumshop, kenniscentrum, telefoon, horecavoorziening.

4.2.3 Museumgidsen en -Schipper

Bezoeker informeren vraagt inleving, de durf vragen te stellen en uitleg te geven over de werf 't Kromhout, de motoren en drie eeuwen scheepvaart en industriële ontwikkeling op de oostelijke eilanden. De aanwezigheid van **gidsen** is essentieel.

Een bezoeker gaat liefst met gids het museum in of men gaat zijn eigen weg. Bij afwezigheid voldoende gidsen worden publicaties uitgereikt en gewezen op info tablets bij de motoren die ook een Engelstalige versie hebben.

Gidsen kunnen gebruikmaken van in de bibliotheek beschikbare naslagwerken en informatie. Op termijn hebben de gidsen een lectuurlijst en een collectie handzame teksten en verhalen ter beschikking.

Schippers - Het museum kan 2 ervaren schipper inzetten voor vaartochten op afspraak.

4.2.4 Communicatie en marketinggroep

De groep is samengesteld uit een projectleider/contentwebsite, IT-beheerder, web-redactie, samensteller brochures, folders, kwartaalberichten en inname nalatenschappen plus webwinkelbeheer en de bloggers. Het inschakelen van een -influencer- wordt mogelijk onderzocht.

Alle web content heeft als aandachtspunt: auteursrechten en accordering openbaarmaking door bestuur. Het bestaande beleid wordt voortgezet.

De komende periode wordt de in- en externe communicatie vanwege herkenbaarheid en uniformiteit nog meer in lijn gebracht met de huisstijl: 1 lettertype zijnde "Calibri" gebruiken, 1 Kromhout beeldmerk/logo, een format emailbericht. Vormgeving en lay-out van publicaties en website liefst in een stijl uitvoeren. Dit geldt dus ook voor de infoborden in het museum.

Bestaande museumteksten, publicaties en informatiebladen worden altijd tweetalig aangeboden en zijn in lijn met de huisstijl. Als bekend is hoe het museum de komende 5 jaar verder gaat, dan kan direct een kleine campagne met een banner (open op.....) aan de gevel en aangepaste folders en brochures laten rondbrengen in de buurt en Noord. Eventueel interviews organiseren met landelijke (Het Parool), provinciale (RTV-NH) en lokale (Oost-online, AT5 en gemeente) pers en sectorspecifieke media zoals de museum tv.

De nieuwe vrijwilliger sociale media gaat op reguliere basis berichten op de geëigende kanalen plaatsen. Een wervende communicatie over museum, de buurwerf, de vernieuwde website, en nieuwe openingstijden volgen waarin de onderdelen – **Kenniscentrum 't Kromhout** en **de Cultuur Ferry** ook op onze website worden gepresenteerd.

Jaarlijks maakt de werkgroep i.s.m. randprogrammering en programma een werkplan communicatie met werkbudget.

4.2.5 Samenwerking

Aan de eerdergenoemde partijen zoals - Stadsherstel en - Externe partners sectorspecifiek (Scheepvaartmuseum en Museum om de hoek), kan NDE mogelijk worden toegevoegd. Externe partners ter verkenning kunnen zijn: NDSM, de Van Gendthallen en de Kromhout evenementenhal.

4.2.6 Huisvesting

4.2.6.1 Onderzoek uniforme bewegwijzering en markering alle entrees

Voorkom -dwalen over de werf-! De bezoeker komt via de *Kromhoutwefer Hoogte Kadijk* naar de museumentree. De werf entree bij aanlegsteiger behoeft verwijzing naar kassa en gidsen. Op de route hek > entree museum staan voorbij de portieslogewoning twee banieren op de hoek t.h.v. buurwerf. (Borden aan de kademuur, aanlegsteiger buurwerf)

4.2.6.2 Belvédère bordes, galerij in museumhal, upgrade aankleding foyer, entrees en aanlegsteiger

Het **Belvédère**; bordes en infozuilen, uitvoering is ter overweging en wordt apart begroot.

Het DB bepaalt voorstellen voor uitvoering van de galerij in de motorenhal.

Daarnaast zijn er enkele eenvoudige ingrepen in de foyer nodig zoals schilderen panelen, verwijderen panelen, plaatsen borden museumwinkel, garderobe, extra werk/vergaderplek met desktop pc en printer. Uitvoeringsbudget op basis van projectbegroting.

4.2.6.3 Kenniscentrum, Bibliotheek, Kantine, Winkel

Te behandelen in de tijdelijke werkgroep inrichting met DB, conservator en *een curator*.

Uitvoeringsbudget op basis van een projectbegroting.

16

4.3 Financiën

De begroting is te lezen in het jaarverslag

Samenvatting

In dit beleidsplan staan voorstellen die het bestuur zinvol acht voor uitvoering in de komende 5 jaar.

- Het museum heeft naast een conservator ook een curator die het **museumprogramma** (techniek en motoren & mens) en de **randprogrammering** door inbedding in de geschiedenis beter in balans brengt;
  - Budget voor museum- en randprogrammering komt in begroting als projectenbudget
  - De Cultuur Ferry kan op termijn worden uitgebreid naar o.a. de Van Gendhallen en mogelijk Noord (NDSM-museum en Kromhout-eventhal);
  - Met een **basic kenniscentrum** wordt erfgoed-kennis over Kromhout in al zijn facetten vindbaar, bruikbaar en openbaar toegankelijk via internet.;
  - Uitbreiding eenvoudige horeca activiteiten
  - De werkgroep communicatie wordt uitgebreid i.v.m. communicatie inbedding collectie en het randprogramma;
-

Blz 6 noot 3 *'t Kromhout, gelegen op de oostelijke eilanden, werd in 1973 gered dankzij het initiatief van een aantal mensen, dat hart had voor de scheepsbouw van weleer.* (krantenartikel regionaal dagblad 1976)

Blz 10 noot 4 Sprekers zoals **André Kuipers, ruimtevaarder en Erik Scherder**, hoogleraar neuropsychologie, of Kim Putters vm vrz SER en vm directeur SPB (kind uit een schippersfamilie en een begenadigd spreker).

BIJLAGEN

bijlage 1 Belvédère 't Kromhout- tekening uit herinrichtingsplan 1985

bijlage 2 Begroting 2024